

4 juli 2022

2^e flitspeiling *doorstroom migratieketen* – 4 juli 2022

In opdracht van de NCTV

Introductie

Aanleiding

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) heeft I&O Research gevraagd om een flitspeiling uit te voeren over de Nederlandse houding tegenover de doorstroom van de migratieketen. Deze tweede peiling liep van vrijdag 1 juli tot en met maandag 4 juli 9:00 uur. De eerste peiling over de migratieketen vond plaats van 21 tot 22 juni.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.338 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Er zijn 3.000 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 45 procent. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de NIELSEN 4 indeling van het CBS). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- In de rode kaders staan significante verschillen genoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).
- Voor de NCTV zijn er in de periode maart – juni 2022 vijf flitspeilingen uitgevoerd over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De vragen die betrekking hebben over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden in deze peiling een paar keer aangehaald om de ontwikkeling in draagvlak te illustreren.

Tijdelijke opvang asielzoekers in noodopvang volgens (nog steeds) twee derde acceptabel

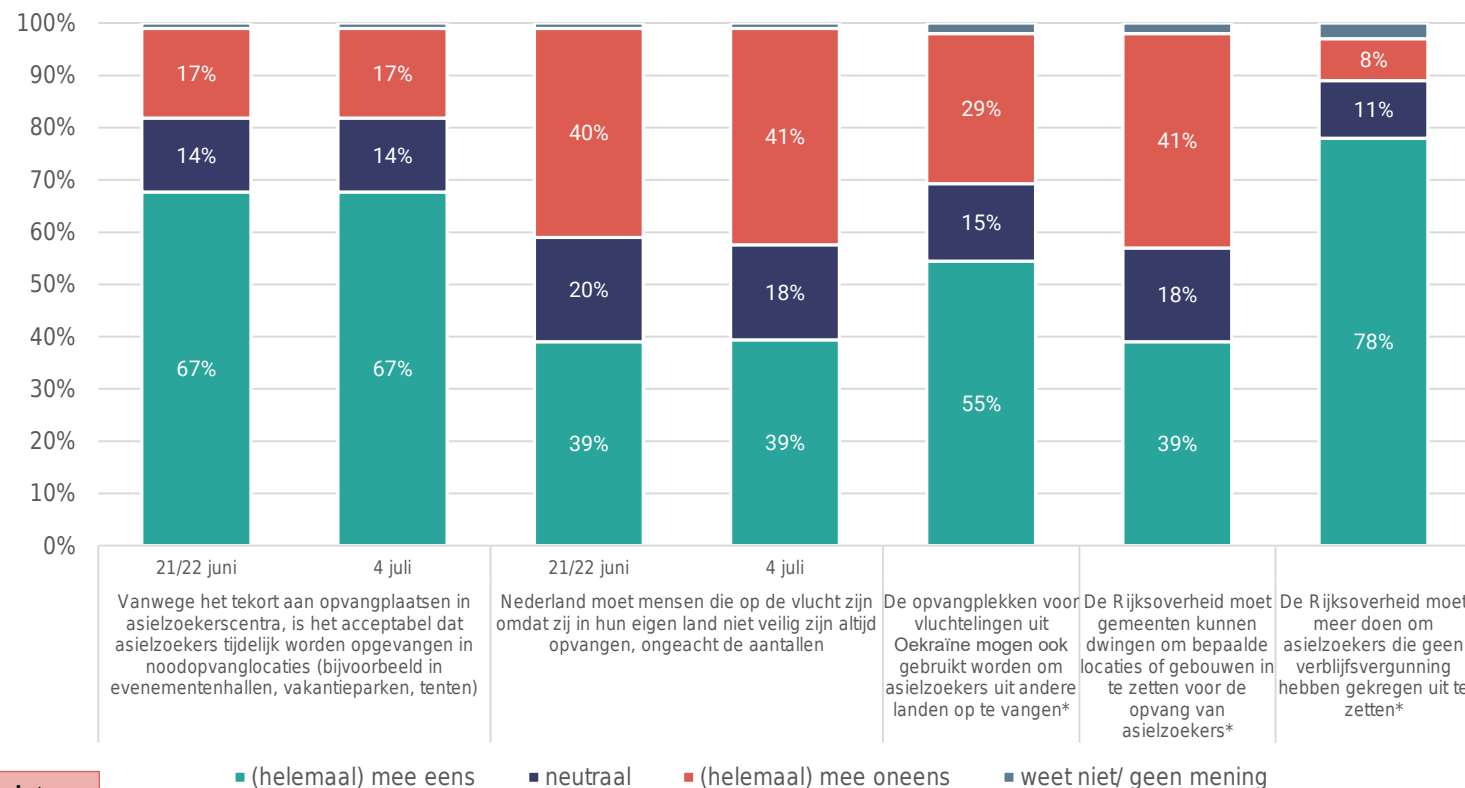
Twee derde van de Nederlanders vindt het acceptabel dat – vanwege een tekort aan opvangplaatsen in AZC's – asielzoekers tijdelijk worden opgevangen in noodlocaties, vergelijkbaar met de peiling van 21/22 juni. Daarnaast vindt iets meer dan de helft het acceptabel dat de opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne ook ingezet worden als opvangplekken voor asielzoekers uit andere landen.

Net als bij de vorige meting zijn inwoners verdeeld over de stelling dat Nederland alle mensen op de vlucht op moet vangen, ongeacht de aantallen. Bijna vier op de tien zijn het hier (helemaal) mee eens, terwijl een even grote groep het (helemaal) oneens is. Ook over de stelling of de Rijksoverheid gemeenten moet dwingen om bepaalde plekken te gebruiken ter opvang van asielzoekers, zijn Nederlanders verdeeld. Vier op de tien vinden van wel en vier op de tien vinden van niet.

Tot slot zijn bijna acht op de tien inwoners het er (helemaal) mee eens dat de Rijksoverheid meer moet doen om asielzoekers zonder een verblijfsvergunning uit te zetten.

In het zuiden van Nederland vindt bijna de helft van de inwoners dat Nederland niet alle asielzoekers op moet vangen, significant hoger dan in de drie grote steden (31%). Zeven op de tien inwoners van de drie grote steden vinden het prima dat de plekken voor vluchtelingen uit Oekraïne ingezet worden voor asielzoekers uit andere landen; significant hoger dan in de rest van Nederland, waar ongeveer de helft dit vindt. Inwoners van de drie grote steden zijn het vaker oneens dat de Rijksoverheid meer moet doen om asielzoekers zonder een verblijfsvergunning uit te zetten (15%). Dit is significant hoger dan in het westen of het zuiden (beide 6%).

Figuur 1. Stellingen over asielzoekers Basis: Alle Nederlanders, n= 1.338

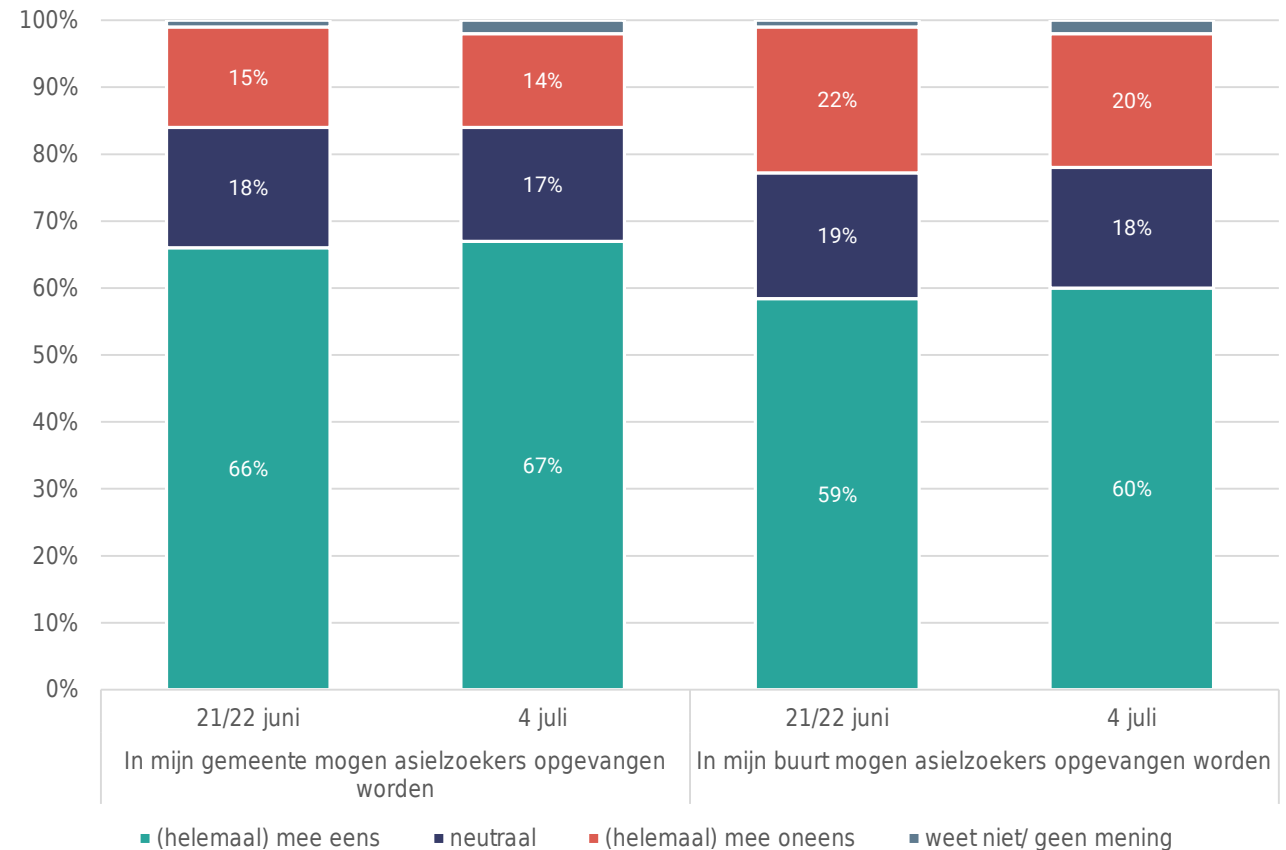

*deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

Twee derde van de Nederlanders vinden het prima wanneer asielzoekers in hun gemeente worden opgevangen

In deze tweede peiling vroegen we opnieuw aan Nederlanders of asielzoekers in hun gemeente of buurt opgevangen mogen worden. Wederom geeft twee derde aan dat asielzoekers in hun gemeente opgevangen mogen worden. Zes op de tien vinden het prima wanneer asielzoekers in hun buurt opgevangen worden. Uit de meest recente peiling van de NCTV naar de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (22/23 juni) bleek dat het draagvlak voor deze groep hoger ligt. Zo is 79 procent het ermee eens wanneer vluchtelingen uit Oekraïne in de gemeente worden opvangen en vindt 75 procent het acceptabel als dit in hun buurt is.

Figuur 2. Stellingen over opvang asielzoekers Basis: Alle Nederlanders, n= 1.338

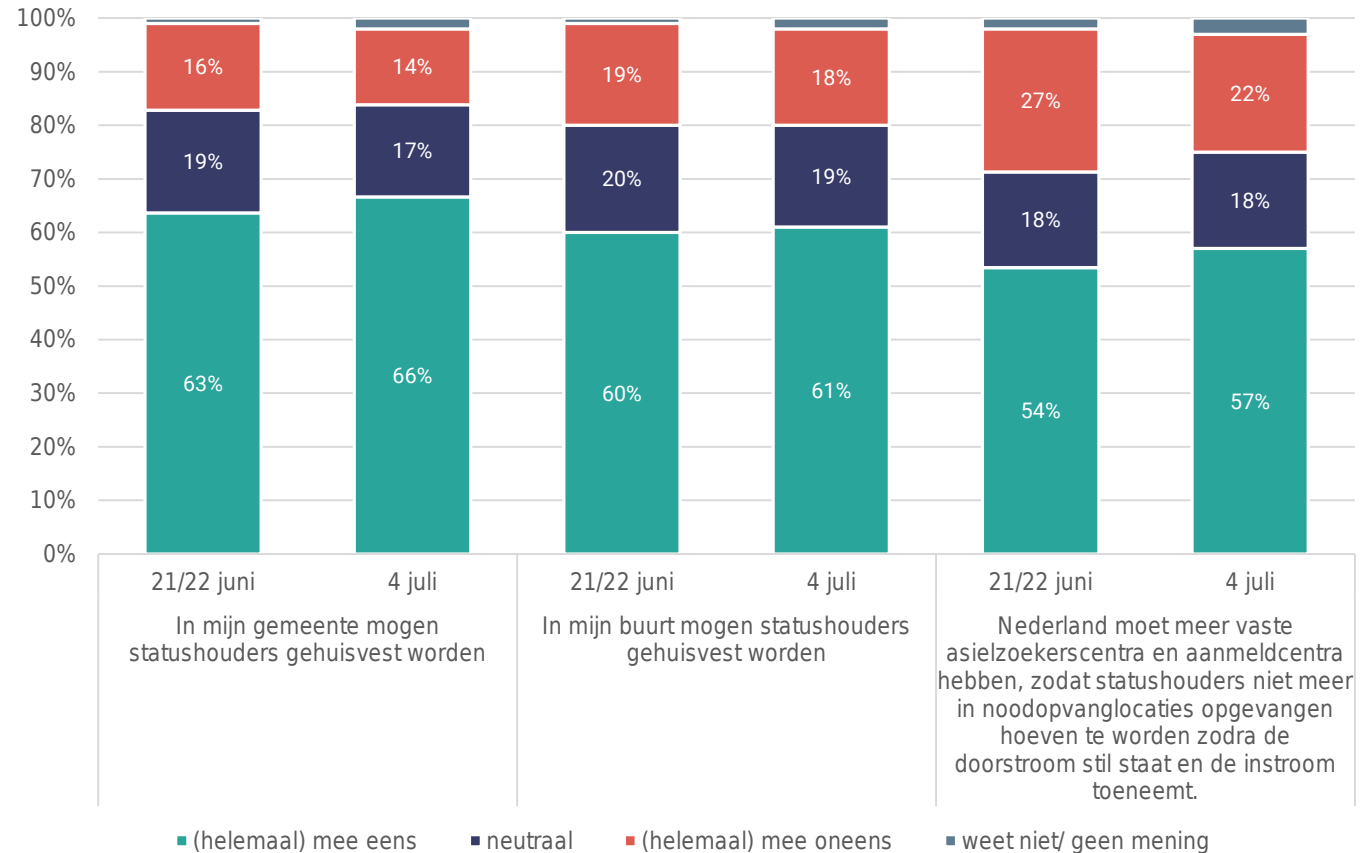
Twee derde van de Nederlanders vinden het prima wanneer statushouders in hun gemeente worden gehuisvest

Net als bij de opvang van asielzoekers, geeft twee derde van de Nederlanders aan dat statushouders in hun gemeente gehuisvest mogen worden. Zes op de tien vinden dat statushouders ook in hun buurt gehuisvest mogen worden. Dit verschilt niet ten opzichte van de meting van 21/22 juni.

Daarnaast vinden bijna zes op de tien inwoners dat Nederland meer vaste asielzoekerscentra en aanmeldcentra moet hebben (zodat asielzoekers niet meer in noodopvanglocaties opgevangen hoeven te worden). De groep Nederlanders die het hiermee (helemaal) oneens is, is ten opzichte van de eerste peiling significant afgenomen van 27 naar 22 procent.

In de drie grote steden vindt 72 procent dat Nederland meer vaste asielzoekers- en aanmeldcentra moet hebben, significant hoger dan wat andere inwoners van het westen (58%), het oosten (56%) en het zuiden (53%) vinden.

Figuur 3. Stellingen Statushouders Basis: Alle Nederlanders, n= 1.338

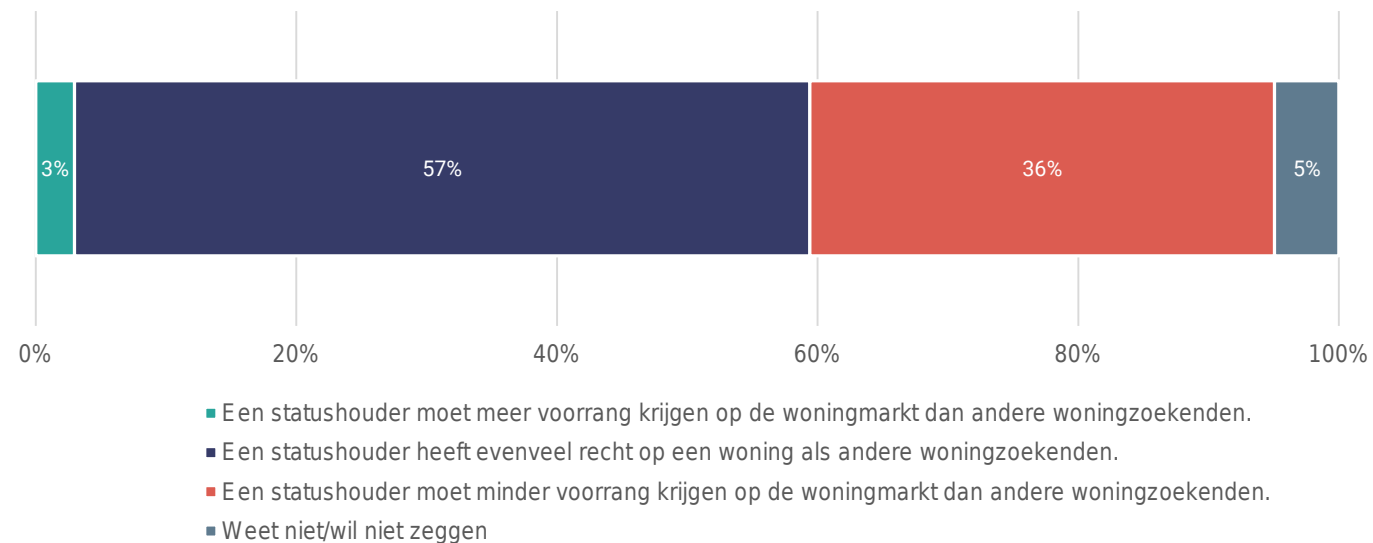
Bijna zes op de tien Nederlanders vinden dat statushouders evenveel recht hebben op een woning als andere woningzoekenden

Wanneer statushouders snel een woning krijgen, kunnen ze eerder een toekomst op bouwen en sneller mee doen aan de Nederlandse samenleving. Na het geven van deze korte toelichting vroegen we Nederlanders welke stelling omtrent de positie van statushouders op de woningmarkt het beste hun gevoel weergaf.

De meerderheid vindt dat statushouders evenveel recht hebben op een woning als andere woningzoekenden. Een derde vindt dat deze groep minder voorrang moet krijgen. Tot slot geeft drie procent aan dat statushouders juist meer voorrang moeten krijgen.

Vier op de tien inwoners van Zuid-Nederland vinden dat een statushouder minder voorrang moet krijgen op de woningmarkt dan andere woningzoekenden. Dit is significant hoger dan het aandeel in de drie grote steden (27%). Inwoners van de drie grote steden vinden bovengemiddeld vaak dat statushouders evenveel recht hebben op een woning als andere woningzoekenden (65%).

Figuur 4. Welke stelling geeft jouw gevoel het beste weer over de huisvesting van statushouders in Nederland? * Basis: Alle Nederlanders; n= 1.338

*deze stelling is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

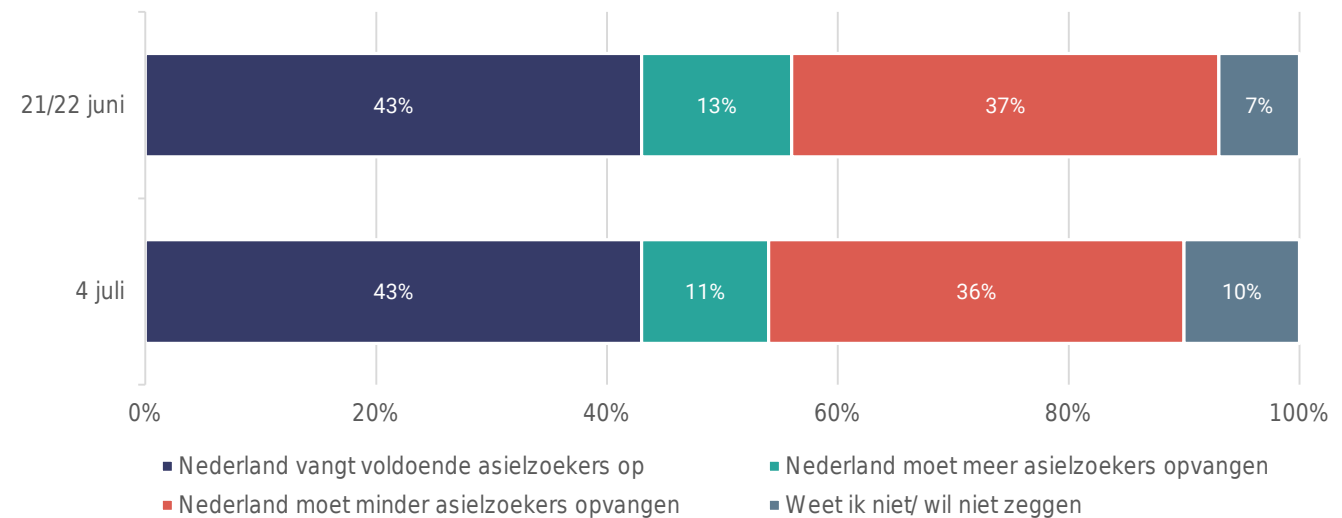

Nederlanders verdeeld over het aantal asielzoekers dat Nederland opvangt

Iets meer dan vier op de tien Nederlanders vinden dat Nederland momenteel voldoende asielzoekers opvangt. Iets minder dan vier op de tien vinden dat Nederland juist minder asielzoekers op moet vangen en een op de tien vindt dat Nederland meer asielzoekers moet opvangen. Dit beeld verschilt niet ten opzichte van de meting van 21/22 juni.

Vier op de tien inwoners van Zuid-Nederland vinden dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen. Dit is significant hoger dan het aandeel in de drie grote steden (26%). Inwoners van deze steden vinden juist vaker dat Nederland meer asielzoekers op moet vangen (17%), significant hoger dan het aandeel in het zuiden (7%).

Figuur 5. Welke stelling geeft jouw gevoel het beste weer over de opvang van het aantal asielzoekers in Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n= 1.338

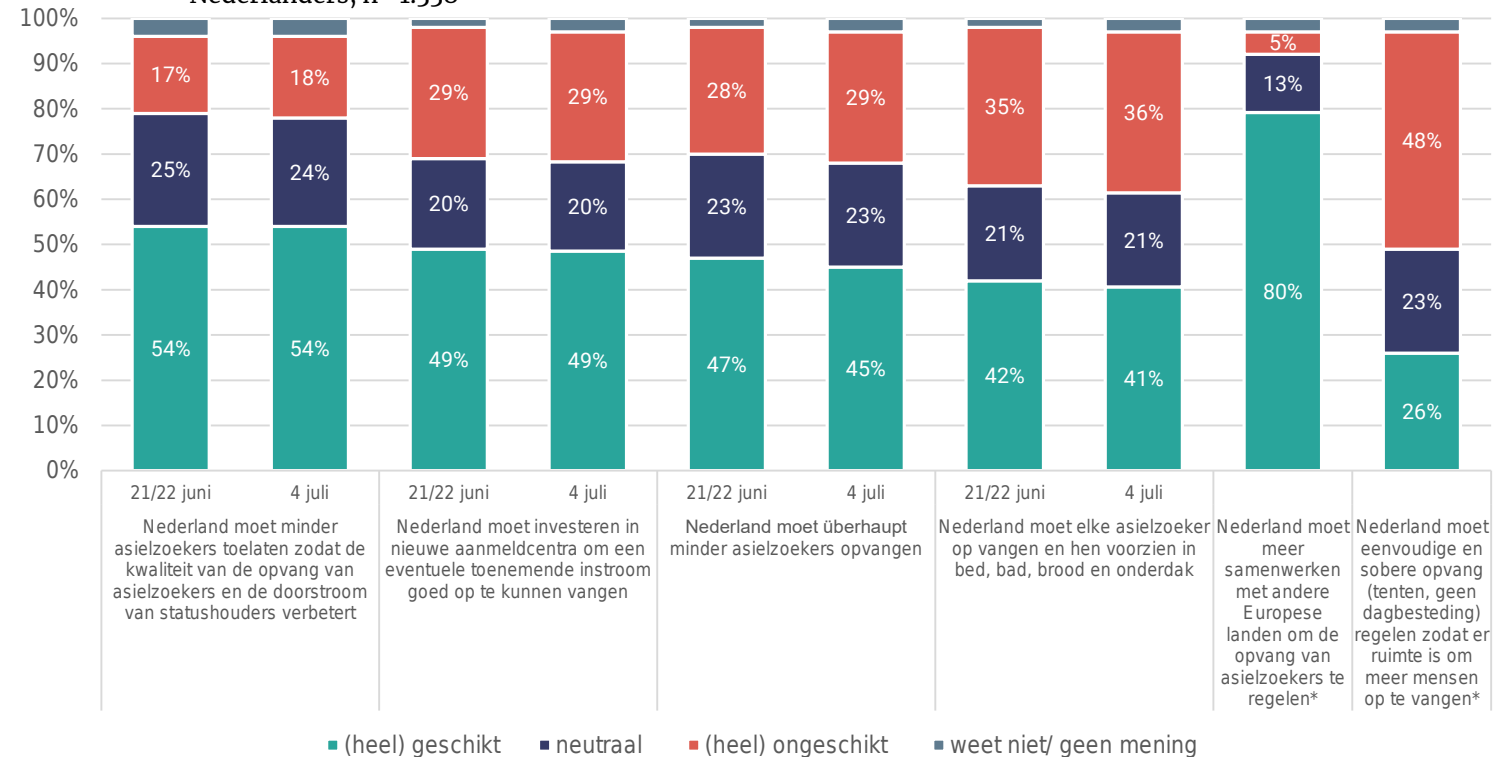
Nederlanders willen een betere samenwerking met andere Europese landen voor de opvang van asielzoekers

Er zijn verschillende manieren om de problematiek rondom de migratieketen aan te pakken. Aan Nederlanders vroegen wij voor van elke de genoemde maatregelen of zij deze geschikt of ongeschikt vinden.

Inwoners vinden vooral dat Nederland meer moet samenwerken met andere Europese landen om de opvang van asielzoekers te regelen (80%). De opvang eenvoudig en sober (tenten, geen dagbesteding) houden, zodat er meer asielzoekers opgevangen kunnen worden, zien Nederlanders niet zo zitten. Slechts een kwart vindt dit een geschikte maatregel.

De overige vier maatregelen zijn in de eerste peiling ook uitgevraagd. Het draagvlak voor elk van de vier maatregelen laat een stabiel beeld zien. De helft van de Nederlanders vindt dat we minder asielzoekers op moeten vangen om de kwaliteit te verbeteren of dat er nieuwe aanmeldcentra moeten komen om de instroom goed op te vangen. Net iets minder dan de helft vindt dat Nederland überhaupt minder asielzoekers op moet vangen, terwijl vier op de tien juist noemen dat Nederland elke asielzoeker op moet vangen en moet voorzien van bed, bad, brood en onderdak.

Figuur 6. Welke maatregelen vinden Nederlanders het meest geschikt? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.338

*deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

Bijna zes op de tien inwoners van het zuiden vinden dat Nederland minder asielzoekers toe moeten laten, zodat de overheid de kwaliteit en de doorstroom kan verbeteren. Dit ligt significant hoger ten opzichte van de drie grote steden (43%). Daarnaast vindt een derde van de zuiderlingen dat Nederland de opvang sober moet houden, zodat er meer ruimte is voor opvang van asielzoekers, wederom significant hoger ten opzichte van de drie grote steden (17%).

Inwoners van de drie grote steden vinden het vaakst dat Nederland moet investeren in nieuwe aanmeldcentra (67%). Ook vinden inwoners van deze steden het vaakst dat Nederland elke asielzoeker op moet vangen (58%).

Zijn er volgens Nederlanders nog andere manieren hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden?

Nederlanders konden zelf door middel van een open vraag aangeven of zij nog andere manieren zien hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden. Hieronder staat een uitsnede van reacties weergegeven die - in verschillende bewoordingen - vaker worden genoemd.

- *“Meer beschikbare woningen en concrete afspraken (desnoods ieder jaar opnieuw) middels het IPO, waarbij rijksoverheid randvoorwaarden stelt.”*
- *“De woningnood is zo groot dat statushouders niet kunnen doorstromen naar een eigen huis. Zo gedacht is het misschien toch niet vreemd dat ze met voorrang op de woningmarkt mogen komen. Dit is wel heel zuur voor andere op de wachtlijsten voor sociale huurwoningen. Een verplichte bouw quotum van 70% sociale huurwoningen in gemeentes zou de bouw van betaalbare woningen stimuleren.”*
 - *“Eerst uitgeprocedeerden het land uit voordat er een nieuwe binnen mag komen. Nu is het dweilen met de kraan open.”*
 - *“Kijk eens of al die bureaucratie wel nodig is. Dit veroorzaakt wel hele lange wachttijden en onzekere tijden voor de asielzoekers.”*
- *“Meer spreiding, veel meer kleinere opvang locaties en aanmeldcentra zodat de last meer verdeeld wordt. Ook de statushouders veel meer spreiden, is beter voor de integratie.”*
- *“Strengere en snellere selectie. Onterecht hier, dan direct terug sturen. Zo kan er betere en snellere opvang zijn voor echte asielzoekers.”*
 - *“Zorgen voor veel meer woonruimte”*
 - *“Zorgen voor meer draagvlak onder de bevolking en gemeenten ondersteunen om opvangplekken te creëren.”*

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl